

Dövlət Strategiyası"nın uşurlu nəticələrindən biri Azərbaycan beynəlxalq reytinglərdə tutduğu mövqedir

Ölkəmizdə təhsilin inkişafı hər zaman diqqətdə saxlanılan məsələlərindən biri olub. Büdcədən ayrılan vəsaitin həcmindən tutmuş hər yata keçirilən bütün tədbirlərdən bu sahənin inkişafına verilən dəyər görünüb.

6 ildir 6 cildə icra olunan və təhsil sahəsində islahatları ədalətli şəkildə inkişaf etdirən "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nın uşurlu nəticələrindən biri Azərbaycan beynəlxalq reytinglərdə tutduğu mövqedir. Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən ötən həftə açıqlanan "Global Rəqabətlik İndeksi-2019" hesabatında Azərbaycan ötən ilki göstərici ilə müqayisədə 11 pillə irəliləyib.

Hazırda 141 ölkə arasındakı 58-ci yerdə qərarlaşan ölkəmiz 12 indikatora 8-ü üzrə MDB ölkələri arasında yüksək nəticələr əldə edib. Məsələn, təhsilin keyfiyyət və keyfiyyət parametrlərində əsaslanan "Bacarıqlar" indeksi üzrə ölkəmiz 6 pillə irəliləyərək 48-ci, innovasiya-bacarıqlar üzrə 13 pillə irəliləyərək 68-ci, iqtisadi inkişaf kateqoriyası üzrə 22 pillə irəliləyərək 34-cü, peşə təhsilinin keyfiyyət göstəricisində görə 6 pillə irəliləyərək 43-cü, bacarıqları itirməyə əsaslı üzrə 2 pillə irəliləyərək 29-cu yeri tutub. Tədris tənzimləmə göstəricisi üzrə 7 pillə irəliləmiş və ölkəmiz 20-ci yerdədir.

Ölkədə keyfiyyət nəticələri və hədəflərinə görə dünya ölkələri sırasındakı qabaqcıl mövqeyə tutan təhsil sisteminin yaradılması, təhsilin məzmununun, kadrlar hazırlanması, idarəetmə sisteminin və infrastrukturun qabaqcıl beynəlxalq təcrübəyə və Azərbaycan inkişaf konsepsiyasına uyğun yenidən qurulması və ölkənin davamlı inkişafının təmin edilməsi məqsədinə xidmət edən Strategiyanın nəticələrini tərhiz edən Təhsil Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini Fərzli Qədirov hesab edir ki, təhsilin bütün pillələri üzrə uşurlar əldə edilib: "Strategiya ölkəmizdə keyfiyyət nəticələri və hədəflərinə görə dünya ölkələri sırasındakı aparıcı mövqeyə tutan, səriştəli müəllim və təhsil menecerlərinə, qabaqcıl texnologiyalar əsaslanan infrastrukturaya malik təhsil sisteminin yaradılması məqsədinə xidmət edir. Bu məqsəddə gedən yolda isə beş strateji istiqamət müəyyənləşdirilib".

Ümumi təhsilin bir mərhələsi

"Səriştəyə əsaslanan təhsil təyinatlı təhsil məzmununun yaradılması" istiqamətində erkən yaş dövrlərində inkişafın səmərəli təhsil modelinə əsaslanan məktəbəqədər təhsilin standart və kurikulumları, cəmiyyətin tələblərinə uyğun səriştə əsaslı ümumi təhsil, peşə və orta ixtisas təhsili standartları və kurikulumları, ali təhsil müəssisələrinin təhsil-tədqiqat-innovasiya mərkəzlərinə çevrilməsinə dəstək verən və rəqabətqabiliyyətli mütəxəssis hazırlanması təmin edən ali təhsil standartları nəzərdə tutulub.

Məzmun islahatları çərçivəsində "Məktəbəqədər təhsilin dövlət standartı"nın qəbulu nəticəsində bu sahənin inkişafına əlverişli şərait yaranıb. 2017-ci ildə "Məktəbəqədər təhsil haqqında" Qanun qəbul olunub. Ümumi təhsil müəssisələrində dövlət büdcəsi hesabına 5 yaşlı uşaqların məktəbə hazırlanması təşkilatı Strategiyanın uşurlu tədbirlərindən biridir. Nəticə müqayisədə, aydın görünür: "2013-cü ildə 24 faiz təşkil edən bu göstərici cari tədris ilində artıq 85 faiz təşkil edir. Bu bizi ona görə çox sevindirir ki, uşaqların erkən yaşdan təhsilə cəlb olunmaları gələcəkdə onların təhsilində, fərdi inkişafında və akademik nailiyyətlərində böyük rol oynayır".

Məktəbəhazırlıq qruplarında tədris aparən müəllimlərin ibtidai sinif müəllimləri olması isə təhsildə varisliyin təmin edilməsi baxımından həmişədir. (F.Qədirovun sözlərinə görə, məhz bunu nəzərə alaraq "Ümumi təhsil haqqında" Qanunda 5 yaşlıların məktəbəhazırlıq ümumi təhsilin bir mərhələsi kimi nəzərdə tutulub.

YUNISEF-lə birgə hər yata keçirilən 32 rayonada 2320 icmada 16197 uşağın hədəf nə 3-4 yaşlı uşaqların məktəbəqədər təhsilə cəlb edilməsi də son illərin nailiyyətlərindən biridir.

Bütün təhsil pillələri üzrə qanunlar

Təhsil sahəsində ən böyük uurlardan biri də həyata keçiriləcək hər bir islahatın əsasnda qanunvericilik bazasının durmasıdır. F.Q. dirovun sözlərinə görə, "Peşə təhsili haqqında", "Ümumi təhsil haqqında" qanunların qəbul edilməsi, "Ali təhsil haqqında" Qanunun hazırlanması təhsilin bütün pillələri üzrə çevik idarəetmə və dəyişikliklər üçün hüquqi baza yaradacaq.

Gələcənin çağırışlarına cavab verməsinə və innovativliyinə əsaslanaraq təmin edilməsi baxımından təhsilin məzmununun yenilənməsi mühüm prioritetlərdəndir. Bu istiqamətdə "Peşə təhsili üzrə dövlət standartları" təsdiq edilib, Ümumi təhsilin ali və orta ixtisas təhsilinin dövlət standartları hazırlanacaq. Müzakirələrdən sonra sənədlər hökumətə təqdim ediləcək.

Təmayülləmə özünü doğruldur

Strategiyanın hədəflərindən biri də tam orta təhsil səviyyəsinə təmayülləmənin təkilidir. Bu istiqamətdə islahatların strategiya ilə əlaqəli miqdarını artırmaq və təmayülləmə məzunları üçün gələcək ixtisasların müəyyənləşdirməsi, həmən ixtisaslar üzrə daha dərin bilik, bacarıq və kompetensiyalar əldə etməsi baxımından çox vacibdir. Müxtəlif təmayül istiqamətləri üzrə X-XI sinif əgirdlərinin 30 faizində çoxu təmayül siniflərinə cəlb edilib. İlkən təcilərin təhlili göstərir ki, bu istiqamət özünü doğruldur.

Dünyada təhsilin inkişaf tendensiyaları təmayülləmə istiqamətlərinin genişləndirilməsini tələb edir. Bununla əlaqədar ümumi təhsil müəssisələrində həm ayrılaraq fənlər, həm də peşə istiqamətləri üzrə təmayül sinifləri yaradılıb. Təhsil alanların peşə seçiminə və məktəfəliyyətin hazırlanmasına, məktəullunun təmin edilməsi məqsədilə cari tədris ilində 20 ümumi təhsil müəssisəsinin X siniflərində peşə təmayüllü sinifləri açılıb. "Kənd təsərrüfatı, aqar xidmətləri, inşaat və məliyyət texnikası sahələri üzrə zəruri infrastruktur və təcrübə sahələri yaradılıb. Həmin əgirdlər tam orta təhsil haqqında qəhadətnamə ilə yanaşı, pəyrəndikləri peşələri üzrə təhsil sənədlərdə ədəcəklər. Buisəonlara məktəfəliyyətin bəlamalarına imkan verəcək".

11 il ərzində həyata keçirilən məzmun islahatları nə bir mərhələsi cari ildə başa çatıb, yeni fənn kurikulumları üzrə təhsilə başlayan əgirdlər X sinifə başa vurub. Bununla əlaqədar Təhsil Nazirliyinin yaxından itirakı ilə Dövlət mətəmtəhanı Mərkəzi tərəfindən buraxılış imtahanları üçün yeni modelin keçilib. "Minik ki, yeni imtahan modeli təhsil alanların bilik və kompetensiyaları nə daha səmərəli qiymətləndirilməsinə imkan verməklə yanaşı, məktəbin və müəllimin həmməsuliliyyətinin, həm də nüfuzunun artmasına əhəmiyyətli əkildə təsir edəcək, cəmiyyətdə ümumtəhsil məktəbinə etibarlı inam formalaşdıracaq". Eyni zamanda cari tədris ilində I-XI siniflərdə istifadə edilən 400-dən çox dərsləyin məzmununun yenilənməsi prosesi başa çatıb.

Layihələr

Ümumi təhsildə həyata keçirilən layihələrin önəmli dəyərdədir. F.Q. dirov hesab edir ki, XXI əsrdə süni intellekt və rəqəmsal bacarıqlar həyatın bütün sahələrində nüfuz edir. Bu bacarıqların yüksək oldu-u ölkələri daha çox uşur qazanır. Bu səbəbdən də həmmən istiqamətlər üzrə layihələrin Azərbaycan da icrasına başlanılıb.

Təbii elmlər, texnologiya mühəndisliyi, incəsənət və riyaziyyatın ayrılaraq deyil, integrativ tədrisini nəzərdə nəzərdə tutan STEAMyə Azərbaycan üçün Eynidən. Bu yanaşma əgirdlərdə XXI əsrə bacarıqların formalaşdırılmasına, məktəblərdə robototexnika, nanotexnologiya, süni intellekt, mexanika kimi sahələri nəhatədən məzmunun təbiiqini nəzərdə tutur. Əsasən Bakı və Abşeron məktəblərində 6000-dən artıq əgirdi nəhatə edir.

Növbəti ildə regionlarda bu layihə də iştirak təmin ediləcək və layihəyə cəlb olunan əgirdlərin sayı 20 minə, çatdırılacaq "Bu ildə robototexnika və dizayn üzrə hazırlanan layihə növbəti tədris ilində genişləndiriləcək. Hazırda aviamühəndislik, nanotexnologiyalar, biotexnologiyalar, kibernetika və s. sahələrdə yeni modulların məzmunları üzrində iş gedir".

Əgər əgirdlər də tərtib edilərsə, bu, yaradıcılıq təfəkkürünü inkişaf etdirməkdə diqqətçil və bacarıqları formalaşdırmaq, innovasiyalarla mənimləmək və təbii qənaətləri yüksək texnologiya ixtisaslarına maraqlandırtmaq məqsədi ilə acıdır. Nəticədə "Rəqsəmsal bacarıqlar" layihəsi üçün uşurlu layihələr də birin-ci çevrilib. Hazırda bu layihə 120 məkətdə və 70 mindən çox əgirdi şəklindədir.

Müəllimliyin nüfuzu artar

"Təhsil alanları nəfərli xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq innovativ təlim metodları və texnologiyalar vasitəsilə təhsilə münasib maddələri təmin etməklə, mənimsənilməsinə təmin edən yüksək nüfuzlu təhsil verən formalaşdırılmasın" istiqamətində aparılan islahatların nəticələri çox uşurlu olub. Müəllim peşəsinin nüfuzunun artması istiqamətində Təhsil Nazirliyi iki istiqamətdə iş aparır: "Birinci istiqamət mövcud ümumi təhsil müəssisələrində çalışan müəllimlərin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması və müəllim heyətinin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasıdır. İkinci istiqamət isə pedaqoji kadrların hazırlanmasıdır. Həyata keçirən ali təhsil müəssisələrində ilk müəllim hazırlanması üçün təkmilləşdirilməsidir. Birinci istiqamət üzrə əsas hədəfimiz, ilk növbədə, müəllim seçiminə, məktəblərə daha peşəkar müəllimlərin cəlb edilməsinə diqqətli artırmadır. Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəllimlərin işə qəbulu üzrə şəffaf, obyektiv bir mexanizmin təbiiq edilir. Son illərdə müəllim peşəsinə maraqlandıran bir çox amillər sərsəndə məhz bu mexanizmin uşurla təbiiq və etimad qazanması xüsusi qeyd edilməlidir".

Müəllimin artan nüfuzunun nə bariz göstəricisi isə elə müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqənin ildən-ildə artan iştirakçı sayıdır. 2019-cu ildə müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqədə 55 minə qədər namizəd iştirak edirdi ki, bu da əvvəlki illərlə müqayisədə 3-4 dəfə artım deməkdir.

Bu əlamətlər sərsəndə müəllimlərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi və stimullaşdırılması xüsusi qeyd edilməlidir. Fərdi dirovun sözlərinə görə, 2014-cü ildə nə bəyləyərək ümumi təhsil müəssisələrində çalışan 150 mindən çox müəllimin diaqnostik qiymətləndirilməsi keçirilib: "Nəticədə 150 mindən çox müəllimin həftəlik dərslə yükü 1.5 dəfə, vəziyyətə mənfi təsirin nə 2 dəfə artmışdır. Ümumiyyətlə, müəllimlərin fəaliyyətinin stimullaşdırılması sahəsində atılan addımlar davamlı xarakter alıb. Bu ilin sentyabrında müəllimlərin məktəblərdə daha 20 faiz artırıqla bəyləndən sonra hazırda ümumi təhsil müəssisələrində çalışan müəllimlərin orta aylıq məktəblərdə 600 manata çatıb. Hətta bu günün məktəblərimizdə 1000 manatdan çox məktəblərlə alan 5000-dən çox müəllim çalışır. Bu əlamətlər təhsil iştirakçılarının dövlətə qayğısının bariz nümunəsi kimi qiymətləndirilməlidir. Bu qiymətləndirmənin bir nəhəmiyyəti də ondan ibarət oldu ki, Təhsil Nazirliyi müəllimlərin peşəkarlıq səviyyəsi ilə bəylə etibarlı məlumatlandırdı. Müəllimlərin məhz hansı sahədə peşəkarlıq nəticələrini artırırlarsa, nə ehtiyac olduunu müəyyənlişdirildi. Beləliklə, birinci istiqamət daha yüksək peşəkarlıqla malik müəllimləri cəlb etməyə xərma imkan verirdisə, ikinci istiqamət bizə onları hansı sahədə peşəkarlıq nəticələrini artırırlarsa, nə ehtiyac olduunu, bunun üçün hansı təlim proqramları nə hazırlanmasına və təlimlərin keçirilməsinə zərurət olduunu müəyyənlişdirməyə imkan verdi".

Müəllimin nüfuzunun nəhəmiyyəti isə kildə yüksəlişini və bu peşəyə maraqlandıran daha bir əlamətlə. Ali məktəblərə qəbul imtahanlarında yüksək bal toplayan abituriyentlərin ilk sərədə müəllimlik ixtisasını seçmələri əvvəlki illərdə yüksək bal toplayan abituriyentlərin arasında nadir hallarda müəllimlik ixtisasını seçmələri olurdusa, son illərdə vəziyyət təksinidir. Cari ildə 500-dən yuxarı bal toplayan abituriyentlərin arasında hər 4 nəfərdən biri, yəni hər min abituriyentlərin 25 faizi məhz müəllimlik seçib. Bu fakt bir tərəfdən, məqsədimizə çatdırılmamış üçün bizi sevindirir. Bəylə qəbul bir tərəfdən, bu, bir neçə il sonra məktəblərimizə yüksək səviyyəli hazırlıqla peşəkar kadrların gətirilməsinə də deməkdir".

Müəllimlərin peşəkarlıq səviyyəsi artar

F.Q?dirov mü?llimi?rin pe??karl?q s?viyy?sinin art?r?lmas? istiqam?tind? görülnü i?l?r? d? toxunub: "Dövl?t Strategiyas?n?n i?qbulundan sonra t?hsild? modul-kredit sisteminin??saslanan ixtisasart?rmas sisteminin t?tbiqin? lba?lan?l?b. Tamamil? yeni bax??, yeni yana?ma olan bu sistem mü?llimi?rin ehtiyac?na uy?un müxt?lif istiqam?tli?r üzr? t?lim proqramlar?n?n haz?rlanmas? v? t?lim proqramlar?n?n modul xarakter da??mas?, n müxt?lif istiqam?tli?ri ?hat? etm?si bax?m?ndan yenilikdir".

2013-cü ild?n indiy?d?k 70 min?d?k mü?llimin bu t?limi?rd? i?tirak ed?r?k s?ri?l?rini art?rd???n? dey?n A.Aparat?r?hb?rinin müavini bu il daha 30 min mü?llimin t?limi?r? c?lb edil?c?yini bildirib: "Strategiyaya uy?un edil?n yeyenilik?rd?n biri d? ondan ibar?tdir ki, m?kt?b? sasl? ixtisasart?rma t?crüb?sü yaran?b. Bu istiqam?t d? bilavasit? m?kt?bl?rd? t?drisin daha s?m?r?li t??kili üzr? t?limi?r t??kil edilir".

"Bu gün mü?llimi?rin ?n?n?vi f?aliyy?ti bizi qane etmir. Ona gör? d? daha çox onlar?n innovativ f?aliyy?tini qiym?tli?ndirir v? t??viq edirik", - dey?n F.Q?dirov bu m?qs?dl? 2017-ci ild?n lba?layaraq keçiril?n "T?hsild? inki?af v? innovasiyalar üzr? qrant müsabiq?sini?nin ?h?miyy?tind?n dan???b: "Bu layih?nin n?tic?sind? m?kt?b v? mü?llimi?r? ir?lii sürdüyü t??bbüsü realla?d?rmaq üçün dövl?t h?r il 11 milyon manat v?sait ay?r?r. 2017-ci ild? bu imkandan 38 m?kt?b, 84 mü?llim, 2018-ci ild? 41 m?kt?b v? 125 mü?llim, 2019-cu ild? 53 m?kt?b v? 115 mü?llim yararlanaraq öz layih?l?rini realla?d?rmaq imkan? qazand?lar".

T?hsild? optimalla?d?rma

NN?tic?l?r? gör? cavabdeh??ffaf v? s?m?r?li t?nziml?m? mexanizml?rin? malik, dövl?t-ictimai xarakterli v? dövl?t-biznes partnyorlu?unas?saslanan t?hsild? yeni idar?etm? sisteminin formala?d?r?lmas? istiqam?tind?sas h?d?fl?rd?n biri m?hz t?hsil sah?sind? t?nziml?m? v? idar?etm? funksiyalar?n?n t?kmill??dirilm?sidir. T?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?nda n?z?rd? tutulan bu istiqam?t üzr? h?yata keçiril?n i?l?r kifay?t q?d?r ?h?miyy?tlidir. M?hz bu bu t?dbirl?rd?n do?an z?rur?td?n ir?li g?l?r?k t?hsil Nazirliyinin t??bbüsü il? "T?hsil haqq?nda" Qanuna 62 yeni d?yi?iklik edilib. N?tic?d? beyn?lxalq t?crüb?d? t?tbiq edil?n bir s?ra müt?r?qqi m?qamlar m?hz bu d?yi?iklikl?rd? öz ?ksini tap?b.

T?hsil mü?ssis?l?r? ??b?k?sinin optimalla?d?r?lmas? v? rasionalla?d?r?lmas? da bu istiqam?t üzr? h?yata kkeçiril?n t?dbirl?rin t?rkib hiss?sidir. Bu özünü daha çox pe?? t?hsili sah?sind? göst?rib. Son ill?rd? 55 pe?? t?hsili mü?mü?ssis?sinin bazas?nda 24 ixtisasla m?pe?? t?hsili m?rk?zi yarad?l?b. "Koreya hökum?ti il? birg? h?yata ke keçirdiyimiz layih? ç?rçiv?sind? S?naye v?nnovasiyalar üzr? Bak? Dövl?t Pe?? T?hsil M?rk?zi özünü yeniliyi, orijinal??? il? bütün regionda f?rql?nir. Bu ild?n f?aliyy?t? bala?layan M?rk?zd? 231 n?f?r t?l?b? t?hsil al?r. Növb?ti ild?n q?samüdd?ti kurslar? da n?z?r? alsaq, t?l?b?l?rin say?n?n 1000 n?f?r çatd?r?lmas? n?z?rd? tutulub".

Ümumilikd? pe?? t?hsilin? yana?ma d?yi?ib v? bu t?hsil pill?si ?sas prioritetl?rd?n birin? çevrilib. "Pe?? t?hsili haqq?nda" Qanuna ?sas?n bu t?hsil pill?sind? 3 s?viyy?d? (ilk pe?? t?hsili, texniki pe?? t?hsili, yüks?k texniki pe?? t?hsili) kadr haz?rl??? n?z?rd? tutulub.

F. (F.Q?dirovun) sözl?rin? gör?, ali t?hsil mü?ssis?l?rinin ??b?k?sinin d?optimalla?d?r?lmas? istiqam?tind? t??bbüs?l?r il? sürülüb. Regionlarda bir s?ra ali t?hsil mü?ssis?l?ri yarad?l?b. "T?hsilin l?çatanl???n?n t?min edilm?sii bax?m?ndan bunun faydal? oldu?unu dü?ünürük".

T?hsilin keyfiyy?ti

?dar?etm?nin ?sas istiqam?tli?rind?n biri m?hz t?hsilin keyfiyy?t göst?ricil?ridir. F.Q?dirov deyir ki, h?n il art?m

müəhid? edilən göstəricilərin məzənlərini nəticələndirən özünü göstərir. 2013-cü ildə qəbul imtahanlarında 300-dən çox bal toplayanların sayı 26.5 faiz, 400-dən çox bal toplayanların sayı 35.1 faiz, 500-dən çox bal toplayanların sayı 51.5 faiz, 600-dən çox bal toplayanların sayı isə 81.3 faiz artıb.

İstedadlı, ağır idarəetməli, hətta keçirilən tədbirləri xüsusi qeyd edən F.Q. dirovun fikrincə, Strategiya'nın icrasına dövründə fənn olimpiadaları nəinki, respublika və beynəlxalq fənn olimpiadalarına hazırlıq sahəsində kəskin dönüş olub.

Olimpiada hərdən genişlənməsi nəticəsində cari ildə respublika fənn olimpiadalarında 33 mindən artıq ağır idarəetməli tirak edib: "Bu sahədə iştirakçıların tərkibinin nəticəsidir, ki, olimpiadalarda nailiyyətlərimizin sayı və çəkisi artıb. artıbdır ağır idarəetməli 2013-cü ildə iştirakçıların beynəlxalq olimpiadalarda 160-dan çox medalı qazandı. Qanunvericilikdə aparılan dəyişiklikdən sonra 100-ə qədər respublika və beynəlxalq olimpiada qalibinin, beynəlxalq müsabiqəyə iştirakçıların bu tədris ilində etibarlı müsabiqədə iştirakı nəticəsində əldə edilən qəbul olunması istəyində olimpiadalar daha da artacaqdır. "minlik yaradılır".

İstedadlı, ağır idarəetməli iştirakçıların tərkib hissəsi olaraq ötən ildə bölgələrdə istedadlı uşaqlar üçün xüsusi təmayül siniflərinin yaradılması toxunan F.Q. dirovun sözlərinə görə, bu ildə həmin siniflərin sayı 80-ə çatdırılıb:

"Təlavə olaraq Gənc və Qubada Fizika, Riyaziyyat və İnformatika Təmayüllü Respublika liseyinin, kiçik və irivanda isə Kimya və Biologiya Təmayüllü Respublika liseyinin filialları açılıb. Bu regionlarda istedadlı uşaqların aşkar edilməsi və inkişafı istiqamətində atılan həqiqiyyətlərdə əlavədir".

Məktəblərin siması dəyişir

"Müasir təbəqələrin cavabı verən və rəmürboyu təhsil təmin edən təhsil infrastrukturunun yaradılması" istiqamətində də mühüm tədbirlər həyata keçirilib.

Bu tədbirlərin nəticəsidir, ki, ümumi təhsil müəssisələrinin 72 faizinin infrastrukturunu səsli və vizual təkmilləşdirilib: "3200-dən çox məktəb tikilib və ya səsli təmir edilib. Son illərdə məktəb tikintisi sahəsində modul tipli təhsil müəssisələri tətbiq edilir. Kəndlərdə, çətin relyefi olan ərazilərdə belə məktəblərin quraşdırılması asan və verimlidir. Ağır sayından asılı olaraq məktəblər böyüdülməli, kiçildilməli, imkan verməsi onun üstünlüyüdür. Ölkə ölməz 2017-2018-ci illərdə 243 belə məktəb artıq istifadəyə verilib. Cari ilin sonuna qədər daha 50 məktəb quraşdırılacaq. Məktəb tikintisi sahəsində qazandıq bu böyük uğurlarda ölkə Prezidentinin bu sahəyə xüsusi diqqət və qayğısı, təşviq etdiyi proqramların çox böyük rolu olub. Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyevanın və onun rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun davamlı dəstəyi də məktəb tikintisində mühüm nəticələr qazandıq olumasıdır. Səsli və vizual tədris ilindədir. Məhz bu dəstəyin nəticəsidir, ki, ölkəmizdə bir milyondan çox ağır idarəetməli rəiti yaxşılaşdırılıb".

Strategiyada nəzərdə tutulan "Təhsilin dayanıqlı və müxtəlif mənbələrdən istifadə olunmaqla yeni maliyyə tədarük mexanizminin yaradılması" istiqamətində mühüm addımlar atılıb.

Səsli və vizual tədris ilində kifayətdir, ki, dövlət büdcəsində təhsilə ayrılan xərclər ildən-illə artırdı. Təhsil xərcləri 2013-cü ildə 1.4 milyard manat təşkil etmədisə, bu göstərici 2019-cu ildə 2.3 milyard manata çatdırılıb. 2020-ci ilin büdcəsində isə təhsil xərcləri 3.1 milyard manat proqnozlaşdırılıb, ki, bu da 2019-cu ilə nisbətən 38.3 faiz artımdır.

Təhsil rəitinin yaxşılaşdırılması ilə yanaşı, təhsilin iştirakçıları üçün təmin edilməsi istiqamətində də dövlət öz vətənlərinə nəyanındadır.

Bu istiqamətdə cari ildə həqiqiyyətlə qarşılaşdırılıb: "Ölkə Prezidentinin sərəncamlarına əsasən təqəddür sistemi təkmilləşdirilib. Mart ayından 1-dən təqəddür yerlərinin sayı 16 min vahid artırılıb. 2019-2020-ci tədris ilində təqəddür yerlərinin sayı 45 faizə çatdırılıb. Növbəti tədris ilində isə bu göstəricinin 50 faizə çatdırılması nəzərdə

tutulub. Təbə təqaüdlərinin həcmi isə təxminən 20 faiz artmışdır. Bu tədbirlərlə 110 mindən artıq təbəni qatnışdırıb. Bu il dövlət sifarişli yerlərin sayı 66.1 faiz artım qeyd olunub. Təbələlərin sosial müdafiəsi tədbirləri genişləndirilib.

Hazırda ali təhsil müəssisələrində təhsil alan 17120 nəfər məcburi köçkün statusuna malik, valideynini itirmiş və ya valideyn himayəsində olmayan hərum olmuş, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan şəxslərin uşaqları, əlil olan təbələlərin təhsil haqqı dövlət büdcəsindən ödənilir. Dövlət sifarişli ali təhsil alan təbələlərə gərgin dövlət büdcəsindən təhsil xərclərinin 30 faiz artırılması isə ali təhsil müəssisələrində təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə bilavasitə təsir edəcək.

Strategiyada nəzərdə tutulan hədəflərin nail oluması istiqamətində növbəti illərdə də bir sıra həyatiyyətli tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Bu tədbirlər məzmun, müəllim, idarəetmə, infrastruktur və maliyyələrin istiqamətlərini qatnışdırmaqla islahatların daha da dərinləşməsini özündə ehtiva edir.

["Azərbaycan müəllimi"](#)